

Taller de cianotípies pels Amics de la Fundació Miró

La cianotípia és un antic procediment fotogràfic monocrom, que permet aconseguir una còpia d'una imatge o objecte original, en color blau cian, anomenada cianotip. Va ser inventat el 1842 per Sir John Herschel i el va posar en pràctica immediatament la botànica britànica Anna Atkins, que va publicar un llibre il·lustrat exclusivament amb cianotips d'algues.

A partir d'objectes i formes en negatiu imaginarem composicions que després fixarem damunt el paper. El testimoni de la nostra selecció serà un recull d'imatges blaves.

Aquesta activitat està directament relacionada amb l'exposició, Miró i l'objecte. Miró era un gran recolector d'objectes, no tant col·leccionista com recollidor dels mateixos per atzar, que disposava en els seus estudis de Mallorca i d'Horta, i que l'ajudaven a crear un clima on s'envoltava d'aquests elements amb les seves reminiscències, i que emprava en els seus processos creatius.

Dades tècniques:

La cianotípia és un procediment de copiat de negatius, o objectes en paper, que dona com a resultat imatges blaves (color cian, d'aquí el nom). Aquesta tècnica té el seu origen en una reacció química, descoberta en 1842 per W.Herschel. Aquest astrònom va descobrir que les sals fèrriques es tornaven sals ferroses, per l'acció de la llum. Si es barreja en certes proporcions citrat de ferro amoniacal i ferrocianur de potassi, es forma una sal fèrrica fotosensible que després de l'exposició a la llum ultraviolada es redueix donant lloc a sal ferrosa que combinada amb el ferrocianur de potassi forma un precipitat de ferrocianur ferrós insoluble a l'aigua. Aquest producte final és el que es coneix com a blau de Prússia o turquesa.

Per desenvolupar aquesta tècnica necessitem:

citrat fèrric amoniacal 50g ferrocianur potàssic 24g

aigua destil·lada 400 mil·lilitres formol 2 mil·lilitres

aigua oxigenada

2 ampolles (idealment negres o de plàstic petites, però després les hem de tancar amb un drap o bosses negres)

2 xeringues

un recipient per a fer mescla varilla per a remoure rodet/pinzell

paper d'aquarel·la encolat

paper de diari guants mascareta

vasos mescladors i vasos mesuradors

sol

En primer lloc hem de fer dues solucions diferents, diluïm cadascun dels químics en dues ampolles de 200 ml d'aigua destil·lada cadascuna (el citrat donarà a l'aigua un color verd floridura, mentre que el ferrocianur l'acolorirà de taronja clar).

Solució A

Es dilueixen 50 grams de citrat fèrric amoniacal en 200 mil·lilitres d'aigua destil·lada hi afegim 2 mil·lilitres de formol (el formol és perquè la solució no es podreixi i aguanti fins a 6 mesos)

Solució B

Es dilueixen els 24 grams de ferrocianur potàssic en els 200 mil·lilitres d'aigua destil·lada.

A continuació agafem el mateix volum de cadascuna de les sol·lucions i les barregem bé, en un altre recipient a part i cuidant-nos molt bé que cap gota de la solució A contami ni la solució B (només barregem la solució de treball que anem a utilitzar, les ampolles grans no poden mesclar-se en cap moment).

El següent pas és mullar el paper amb aquesta sol·lució. Per aplicar la mescla al paper, hem d'intentar treballar en una habitació en penombra idealment o amb lum molt baixa, que no sigui ultraviolada ni halògens.

Per últim deixem assecar el paper en una habitació idealment a les fosques, i ja el tenim preparat per exposar al sol.

Enllaços d'interès:

<http://www.edu.xunta.es/centros/iesnumero1estrada/system/files/CIANOTIPIA.pdf>

https://www.youtube.com/watch?v=_d1lj7H0sC4

<http://gabrielhernandez.webcindario.com/Cianotipo.html> <http://digitalcollections.nypl.org>

<http://www.espores.org/oci-verd/cianotipia-plantas-y-fotograf%C3%ADa.html>

http://e-archivo.uc3m.es/bitstream/handle/10016/9775/cianotipia_moreno_ICT_2007.pdf?sequence=1

<https://es.pinterest.com/aleydisrispa/le-grand-bleu-2013-2014>

<http://clicme.es/Portfolio/4191>